

ODS 16

PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a totes i tots i crear institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

Objectius de Desenvolupament Sostenible des d'una mirada feminista

Per a aconseguir societats pacífiques i inclusives cal treballar des del concepte de contínuum de violència contra les dones, que va des de la violència basada en el gènere durant les guerres fins a les violències masclistes quotidianes que pateixen totes les dones i que tenen el seu origen i fonament en el sistema patriarcal. En temps de crisi, conflictes i guerres, aquestes violències poden incrementar-se però no podem perdre de vista que la major part de la violència es produeix en períodes de "pau".

- Una de cada tres dones a la Unió Europea haurà patit violència psíquica i/o sexual abans de fer els 15 anys.*
- Més de nou milions de dones europees han estat víctimes d'una violació i un 33% han patit violència física o sexual.*
- El 75% de les dones a la Unió Europea ha patit assetjament sexual a l'àmbit laboral.*
- Una de cada 10 dones de la Unió Europea ha patit assetjament sexual a través de les noves tecnologies.*
- Només a l'Estat espanyol, l'any 2015 es van produir 112 assassinats de dones a mans d'homes.**

Què és la pau per als feminismes?

Els feminismes han ampliat el concepte tradicional de pau al de **pau positiva**. El concepte de pau positiva es refereix a la noció àmplia d'absència de qualsevol tipus de violència i no es restringeix a l'absència de conflicte armat o de guerra. El concepte de pau positiva inclou l'**erradicació de totes les violències masclistes** que pateixen les dones pel sol fet de ser dones. Té el seu origen en la discriminació i la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. Aquestes violències es produeixen tant en temps de "pau" com en temps de "guerra". **Durant la IV Conferència Internacional de la Dona a Beijing (1995) els moviments feministes i de dones van indicar que la pau, la pau positiva, estava íntimament lligada a la igualtat entre homes i dones.**

Totes les dones patim en menor o en major mesura violència: econòmica, política, social i institucional. El fet que aquesta violència estigui naturalitzada i invisibilitzada fa que la **impunitat** sigui un factor clau.

El **contínuum de violència** denuncia i visibilitza que l'espai domèstic és un dels espais on les dones pateixen moltes de les agressions i amenaces, i que ha de ser element central en l'abordatge de la violència si volem promoure societats pacífiques i inclusives, i també a mesura que les dones anem guanyant poder i espai, s'obren nous escenaris per a la violència (femicidis, violència al món virtual...).

* Violence against women: an EU-wide survey. Results at a glance.

European Union Agency for Fundamental Rights (2014). <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-results-glance>

** Base dades www.femicidio.net

Com es relacionen el patriarcat, el neoliberalisme i la violència contra les dones?

Si desitgem promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, cal identificar i denunciar la interrelació entre la violència, el patriarcat i el neoliberalisme, ja que la violència contra les dones és un dels mecanismes històrics de control social, discriminació i descomposició del teixit social per mantenir els interessos polítics i econòmics dels grups que posseeixen el poder. Parlem de **“violència expressiva”** (Rita Laura Segato) ressaltant la funció d'exemplaritat que conté la violència exercida contra les dones per al control de les societats. Exemples de la relació entre patriarcat, neoliberalisme i violència contra les dones són:

- **Projectes de la indústria extractiva i minera a la regió mesoamericana**, que comporta la militarització dels territoris, incrementant-se la violència a les societats i especialment contra les dones.
- **El model de la maquila a Mèxic**, on es du a terme **“violència exemplaritzant”** contra les dones que garanteix el control de tota la societat.

● **Extracció del coltan a República Democràtica del Congo**, on la **violència sexual** contra les dones és una de les principals causes del desplaçament forçat de poblacions facilitant d'aquesta manera l'accés de les multinacionals de la tecnologia mòbil als recursos miners a un cost econòmic molt més reduït.

Com resistim les dones?

A l'Amèrica Llatina trobem múltiples exemples de lluites en defensa del territori* que s'enfronten a transnacionals recolzades pels governs locals i nacionals. Són lluites locals que enfronten situacions de violència cada cop més cruentes i que han assenyalat dos aspectes molt rellevants: **la importància del territori com a espai de resistència i la presència massiva de les dones liderant aquestes lluites**. Dones que vinculen la defensa del territori amb la defensa del cos de les dones.

* El meu cos, el meu territori

Les violències masclistes són una violació dels Drets Humans de les dones i per tant un greu obstacle per aconseguir societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible.

Legislació Catalunya

- Estatut d'Autonomia de Catalunya, juny 2006.
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'Igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- Llei 5/2008, 24 abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista, abril 2008.

Legislació Honduras

- Llei d'Igualtat d'Oportunitats per a la Dona de 6 de juliol de 2015.
- Llei de Penalització del Femicidi. Decret 23 -2013.
- Llei contra la Violència Domèstica. Decret 132-97.

A **Hondures**, des de l'any 2009, any en què va tenir lloc el cop d'Estat, el femicidi va augmentar en 62%. Els assassinats de Berta Cáceres, lideresa indígena, ambientalista i feminista i el de la seva companya, Lesbia Yaneth Urquía, exemplifiquen la violència a la que s'enfronten les activistes feministes en la lluita pels Drets Humans i per la defensa del territori contra els megaprojectes de les transnacionals. Berta Cáceres i Lesbia Yaneth Urquía van liderar juntament amb les seves companyes i companys del Consell Cívic d'Organitzacions Populars i Indígenes d'Hondures (Copinh) la lluita contra el Projecte Hidroelèctric Agua Zarca.

Realitzat per:

COOPERACCIÓ

Amb el suport de:

Més informació a: agendessexuals.wordpress.com